

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 8015201177
Dátum vydania rozhodnutia: 10.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8015201177.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: W. W., X. XX, K., W. T., zastúpený JUDr. Dušan Remeta, advokát, so sídlom v Prešove, Masarykova 2, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, za účasti: S-GROUP plus, s.r.o., Bardejovská č. 220, Svidník, IČO: 46 716 840, (právny nástupca BUSINESS NAVIGATOR, s.r.o.) o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník, zo dňa 17. apríla 2014, č. 2115-15/2014-SK, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. januára 2017, č.k. 11Scud/7/2015 - 48, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 17. januára 2017, č.k. 11Scud/7/2015 - 48, z a m i e t a .

Žalobcovi súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením zo dňa 17. januára 2017, č.k. 11Scud/7/2015 - 48 podľa § 99 písm. b/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu Sociálnej poisťovne, pobočky Svidník zo dňa 17. apríla 2017, č. 2115-15/2014-SK. Správny orgán príslušný podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodol podľa § 210 ods. 1 zákona tak, že W. W. nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa BUSINESS NAVIGATOR, s.r.o., od 01.07.2012 do 28.02.2013 podľa slovenskej legislatívy. Súčasne krajský súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že ich náhradu žiadnemu z účastníkov nepriznal.

2. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že v predmetnej veci ide o správnu žalobu v sociálnych

veciach podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP. Prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu žalobca napadol odvolaním, ktoré bolo Sociálnej poisťovni, pobočke Svidník doručené po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Z obsahu odvolania vyplýva, že namietal nedoručenie rozhodnutia do vlastných rúk. O odvolaní sociálna poisťovňa ústredie meritórne nerozhodla; žalobcovi bolo dňa 30.11.2015 doručené vyjadrenie s argumentáciou, že rozhodnutie sa nedoručuje do vlastných rúk, s odkazom na ustanovenie § 212 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

3. Krajský súd podľa § 491 ods. 1 SSP konštatoval, že konanie ktoré sa v predmetnej veci začalo z účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb.) podaním žaloby dňa 16. decembra 2015 sa dokončí podľa Správneho súdneho poriadku. V predmetnej veci ide o správnu žalobu v sociálnych veciach, ktorá je upravená v tretej hlave SSP. V predmetnej veci sa žalobca domáhal preskúmania postupu a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník zo dňa 17.04.2014, č. 2115-15/2014-SK, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa BUSINESS NAVIGATOR, s.r.o., od 01.07.2012 do 28.02.2013 podľa slovenskej legislatívy.

4. Krajský súd po preskúmaní žaloby a dôvodov, ktoré v nej uvádzal podľa § 61 písm. a /SSP a § 3 ods. 1 písm. b/ SSP dospel k názoru, že žalobca v tomto štádiu konania nebol opomenutým účastníkom konania. Z obsahu spisov zistil, že žalobca prvostupňové rozhodnutie napadol odvolaním, ktoré bolo Sociálnej poisťovni, pobočka Svidník doručené po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. V odvolaní namietal nedoručenie rozhodnutia do vlastných rúk. Nebolo sporné, že o odvolaní Sociálna poisťovňa, ústredie meritórne nerozhodla, ale doručila žalobcovi vyjadrenie zo dňa 24. novembra 2015, č. 54355-2/2015-BA, v ktorom argumentovala, že rozhodnutie sa nedoručuje do vlastných rúk, s odkazom na ustanovenie § 212 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Toto vyjadrenie bolo žalobcovi doručené dňa 30. novembra 2015. Spornou otázkou medzi žalobcom a Sociálnou poisťovňou, ústredie ako žalovanou tak bolo právne posúdenie správnosti alebo nesprávnosti doručenia prvostupňového rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník (či ide iba o oznámenie rozhodnutia alebo rozhodnutie malo byť žalobcovi doručené do vlastných rúk).

5. Citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 3 ods. 1 písm. a/ SSP krajský súd uviedol, že pre posúdenie otázky preskúmateľnosti rozhodnutia alebo inej listiny bez ohľadu na to, či boli vydané vo formalizovanom procese alebo mimo formalizovaného procesu v predmetnej veci podľa zákona o sociálnom poistení je primárne posúdenie, či sa rozhodovalo o subjektívnom práve žalobcu. Podľa názoru krajského súdu takouto listinou je vyjadrenie žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredia v Bratislave, ktoré mal žalobca napadnúť žalobou v zákonom stanovenej lehote.

6. Podľa § 99 písm. b/ SSP vzhľadom na zistenia správneho súdu a zákonnú úpravu krajský súd konanie zastavil.

II.

7. Vo včas podanej kasačnej sťažnosti z dôvodov uvedených v ust. § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP sa žalobca nestotožnil s výkladom ust. § 179 ods. 1 písm. b/ SSP v spojení s ust. § 212 ods. 1, 3 zákona o sociálnom poistení a § 215 ods. 2 a § 218 ods. 2 tohto zákona o sociálnom poistení a právnym posúdením veci zo strany krajského súdu.

8. Vyjadril názor, že vydaním vyjadrenia zo strany žalovanej došlo k porušeniu ustanovenia § 179 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, v zmysle ktorých bolo v právomoci žalovanej rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy buď zmeniť alebo zrušiť, alebo odvolanie zamietnúť a rozhodnutie potvrdiť. Žiadny iný postup neprichádza do úvahy, v dôsledku čoho vyjadrenie žalovanej nemá žiadnu oporu v zákone a absentujú v ňom podstatné náležitosti rozhodnutia.

9. Uviedol, neobstojí názor krajského súdu o správnom postupe žalovanej vydaním listu v reakcii na

odvolanie podané žalobcom. Z ustanovenia § 218 od. 2 zákona o sociálnom poistení vyplýva, akým spôsobom žalovaná v odvolacom konaní môže postupovať a rozhodovať.

10. Dal do pozornosti, že neobstojí ani názor krajského súdu o tom, že žalobcu nemožno v tomto štádiu konania považovať za tzv. opomenutého účastníka konania podľa § 179 SSP. Krajský súd tento svoj záver nijak nezdôvodnil keď neuviedol, pri akých podmienkach by bolo možné považovať žalobcu za opomenutého účastníka, keď samotný súd konštatoval, že SSP nemá osobitné ustanovenia o opomenutom účastníkovi konania.

11. Poukázal na to, že správny súd po preštudovaní administratívneho spisu zistil, že tvrdenie žalobcu o nedoručení predmetného rozhodnutia pobočky do jeho vlastných rúk je pravdivé, lebo rozhodnutie podľa poštovej doručenkovej A.R. prevzala dňa 29. apríla 2013 namiesto žalobcu jeho manželka K.. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie, ktoré je určené do vlastných rúk a ktoré bolo prevzaté inou osobou ako adresátom, je právne neúčinné.

12. Kasačnej sťažnosti žiadal vyhovieť.

III.

13. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu sa plne stotožnila s názorom krajského súdu a navrhla, aby kasačný súd potvrdil uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17. januára 2017, č.k. 11Scud/7/2017.

IV.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti (§ 440 ods. 1, 2 SSP) a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu, vychádza zo správneho právneho posúdenia a kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnúť.

15. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

16. Podľa § 179 ods. 1, 3, 7 SSP, ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len "opomenutý účastník"), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

Doručením uznesenia správneho súdu podľa odseku 1 orgánu verejnej správy sa zo zákona odkladajú účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, ak osobitný predpis upravujúci konanie pred orgánom verejnej správy jeho podanie proti napadnutému rozhodnutiu alebo opatreniu pripúšťa. V takom prípade je opomenutý účastník oprávnený na podanie riadneho opravného prostriedku v lehote a za podmienok ustanovených osobitným predpisom a orgán verejnej správy je povinný o tomto riadnom opravnom prostriedku konať a rozhodnúť.

Ak sa správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, vo veci ďalej koná.

17. Podľa § 7 písm. a/ SSP správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto

nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,

18. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

19. Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

20. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ a g/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene alebo je neprípustná.

21. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí že nie je dôvodná.

22. Preskúmaním spisového materiálu kasačný súd zistil, že žalobou doručenu Krajskému súdu v Prešove dňa 16.12.2015 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník č. 2115-15/2014-SK zo dňa 17.4.2014. V súvislosti s doručením rozhodnutia, ktoré žiadal krajským súdom preskúmať poukázal na povinnosť sociálnej poisťovne rozhodnutie doručiť do vlastných rúk podľa § 212 ods. 3 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Z doručeny založenej v administratívnom spise žalovanej je zrejmé, že predmetné rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu prevzala iná osoba ako žalobca, a to G.. Krajský súd konanie o žalobe o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník č. 2115-15/2014-SK zo dňa 17.04.2014 podľa § 99 písm. b/ SSP zastavil. Proti uzneseniu správneho súdu podal žalobca kasačnú sťažnosť.

23. Kasačný súd posudzujúc charakter rozhodnutia, ktorého preskúmania sa žalobca žalobou doručenu krajskému súdu domáhal zistil, že Sociálna poisťovňa, pobočka Svidník rozhodla podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení vo veci Žalobcu W. W. tak, že mu nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa BUSINESS NAVIGATOR, s.r.o. od 01.07.2012 do 28.02.2013 podľa slovenskej legislatívy. Z pripojeného administratívneho spisu správneho orgánu bolo preukázateľne zistené, že rozhodnutie bolo doručované žalobcovi do zahraničia s „doručenkou“ a zamestnávateľovi žalobcu BUSINESS NAVIGATOR s.r.o. bolo doručené „doručenkou do vlastných rúk“.

24. Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

25. Podľa § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou "do vlastných rúk". Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, 1) o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,
- e) o zastavení konania.

26. Skutkové okolnosti vyplývajúce z obsahu spisov a z vyjadrení účastníkov konania v danej veci preukazujú, že právnou otázkou, ktorú rieši rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník, číslo

2115-15/2014-SK zo dňa 17. apríla 2014 je existencia, či neexistencia poisťného vzťahu, o ktorom rozhodla Sociálna poisťovňa, pobočka Svidník podľa § 178 zákona č. 461/2003 Z.z. zaradenej do tretej časti štvrtej hlavy zákona. Zákon o sociálnom poistení pri rozhodnutí o vzniku, prerušení konania a zániku sociálneho poistenia doručovanie do vlastných rúk nevyžaduje. Z doručenky, na ktorú v žalobe poukazuje aj sám žalobca možno konštatovať, že osoba, ktorá rozhodnutie za žalobcu prevzala, bola ochotná ho prevziať a odovzdať adresátovi. Za danej situácie pre nesplnenie procesnej podmienky mal správny súd žalobu doručенú krajskému súdu dňa 16. decembra 2015 podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP ako oneskorene podanú odmietnúť.

27. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť zamietol.

28. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania. Žalobca v tomto konaní úspech nemal a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi neprináleží.

29. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.